

Overgangsnormen havo/vwo-onderbouw

schooljaar 2025-2026

Algemene gegevens

Cijfers

- Op de overgangsrapporten komen alleen gehele cijfers voor.
- In de brugklas wordt op het eerste rapport geen eindcijfer lager dan een 4 gegeven.

6 of hoger	voldoende	
5	onvoldoende	telt voor één tekort
4	onvoldoende	telt voor twee tekorten
3	onvoldoende	telt voor drie tekorten

- Er wordt gewerkt met jaarcijfers. Dat betekent dat bij de bepaling van het rapportcijfer alle tot dan toe behaalde resultaten, gedurende het hele jaar, meetellen. De rapporten 1, 2 en 3 zijn slechts tussenstanden. Rapport 4 is het overgangsrapport.
- Bij het overgangsrapport gebeurt de afronding als volgt:
  - ...,44 en lager: naar beneden
  - ...,45 en hoger: naar boven
- Bij stemming krijgen de vakken in categorie A twee stemmen en vakken in categorie B één stem.

Bespreking

- Indien nodig wordt er door de overgangsvergadering (alle docenten die lesgeven aan de betrokken leerling) besproken wat – op basis van de op dat moment bekende informatie – het meest geschikte vervolg van de schoolcarrière is voor de betrokken leerling.
- De uitspraak van de overgangsvergadering is bindend voor alle partijen (leerlingen, ouders en docenten) en wordt door de coach aan de ouders mondeling medegedeeld.
- Verandering van afdeling kan alleen na bespreking door het team c.q. de overgangsvergadering.

Doubleren

- In de brugklas kunnen leerlingen niet doubleren, tenzij bijzondere omstandigheden dit noodzakelijk maken. Dit kan alleen na bespreking door de overgangsvergadering.
- Een leerling mag niet in twee opeenvolgende leerjaren doubleren. Voor een dakpanleerling geldt:
  - Hij krijgt voor ieder vak twee cijfers: een op het hoogste en een op het laagste niveau van de betreffende dakpanklas.
  - Bij de overgang worden beide niveaus apart bekeken en gelden de normen voor het hoogste respectievelijk laagste niveau.
  - Hij kan de dakpanklas niet doubleren.
  - Indien een dakpanleerling niet bevorderd kan worden, mag hij wel doubleren op de lagere afdeling.

Gebruikte afkortingen

vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
bbk	basis-beroepsgerichte leerweg
kt	kader-theoretische leerweg
gt	gemengd-theoretische leerweg
hv	havo/vwo
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
(dus atheneum en gymnasium)	

Van theoretisch/havo-1 naar klas 2

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits geschiedenis aardrijkskunde biologie wiskunde	tekenen handvaardigheid techniek muziek lichamelijke opvoeding informatiekunde

- Leerlingen gaan in de uitstelkeuzeklas in principe allemaal door naar theoretisch/havo-2 en krijgen tot en met periode 3 van jaar 2 les op havo-niveau.¹
- Er wordt wel een prognose afgegeven aan het einde van jaar 1. Die prognose wordt gebaseerd op het aantal punten dat een leerling heeft behaald op het rapport voor de vakken in categorie A. De tabel hieronder geeft hiervan een overzicht weer.

minder dan 40	doorstroom naar kader/theoretisch-2 ²
40 t/m 48	prognose: theoretisch niveau
49 t/m 53	prognose: havo-niveau
54 t/m 56	bespreking: theoretisch/havo-2 of doorstroom naar havo/vwo-2
57 of meer	vwo

¹ Uitzondering: leerling en/of ouder(s)/verzorger(s) hebben zelf de wens om van theoretisch/havo-niveau naar kader/theoretisch-niveau door te stromen of een leerling behaalt minder dan 40 punten voor de A-vakken en er wordt in de overgangsvergadering besloten dat doorstroom naar kader/theoretisch-2 wenselijker is voor de leerling.

² Deze leerlingen worden in het bijzijn van de ondersteuningscoördinator en de leerlingcoördinator van team vmbo-basis-kader-theoretisch besproken. Voor deze leerlingen kan er in overleg met ouder(s)/verzorger(s) en leerling gekozen worden om na jaar 1 verder te gaan in een kader/theoretisch-klas.

Van havo/vwo-1 (atheneum) naar klas 2

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits geschiedenis aardrijkskunde biologie wiskunde	tekenen handvaardigheid techniek muziek lichamelijke opvoeding informatiekunde

Je bent bevorderd naar klas 2, wanneer je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt maximaal twee onvoldoendes.
- Je hebt maximaal drie tekorten.
- Je hebt geen cijfer lager dan een 4.

Als je niet aan bovenstaande eisen voldoet, word je besproken tijdens de overgangsvergadering.

Naar welke tweede klas je bent bevorderd, is afhankelijk van het aantal punten dat je hebt gehaald in categorie A. Zie het volgende schema:

minder dan 41	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen welke leerroute voor jou het beste is.
41 t/m 46	havo-2
47 of 48	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen of havo-2 of dakpanklas havo/vwo-2 het beste voor je is.
49 t/m 53	atheneum-2
54 of 55	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen of atheneum-2 of gymnasium-2 het beste voor je is.
56 of meer	gymnasium-2

Van vwo-1 (gymnasium) naar klas 2

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits Latijn * geschiedenis aardrijkskunde biologie wiskunde	tekenen handvaardigheid techniek muziek lichamelijke opvoeding informatiekunde

* Latijn wordt als kennismakingsvak aangeboden aan de gehele klas. Latijn telt niet mee op de eindlijst.

Je bent bevorderd naar klas 2, wanneer je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt maximaal twee onvoldoendes.
- Je hebt maximaal drie tekorten.
- Je hebt geen cijfer lager dan een 4.

Als je niet aan bovenstaande eisen voldoet, word je besproken tijdens de overgangsvergadering.

Naar welke tweede klas je bent bevorderd, is afhankelijk van het aantal punten dat je hebt gehaald in categorie A. Zie het volgende schema:

minder dan 41	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen welke leerroute voor jou het beste is.
41 t/m 46	havo-2
47 of 48	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen of havo-2 of dakpanklas havo/vwo-2 het beste voor je is.
49 t/m 54	Je wordt besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen of atheneum-2 of gymnasium-2 het beste voor je is.
55 of meer en een positief advies voor Latijn	gymnasium-2

Van havo-2 naar havo-3

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits geschiedenis aardrijkskunde biologie natuurkunde wiskunde	tekenen handvaardigheid of techniek lichamelijke opvoeding

Je bent bevorderd naar havo-3, wanneer je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt minimaal 54 punten in categorie A.
- Je hebt niet meer dan drie tekorten op de gehele lijst.
- Je hebt geen cijfer lager dan een 4.
- Je hebt niet meer dan twee tekorten in de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde.

Als je niet aan bovenstaande eisen voldoet, ben je niet bevorderd naar havo-3. Je wordt dan besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen welke leerroute voor jou het beste is.

- Als je in de sportklas zit en je wilt sportklasser blijven, dan moet je voor het vak lichamelijke opvoeding minimaal een 6 hebben. De beoordeling van je sportklasdocent moet bovendien positief zijn.

Van atheneum-2 naar atheneum-3

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits geschiedenis aardrijkskunde biologie natuurkunde wiskunde	tekenen handvaardigheid of techniek lichamelijke opvoeding

Je bent bevorderd naar atheneum-3, wanneer je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt minimaal 54 punten in categorie A.
- Je hebt niet meer dan drie tekorten op de gehele lijst.
- Je hebt geen cijfer lager dan een 4.
- Je hebt niet meer dan twee tekorten in de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde.

Als je niet aan bovenstaande eisen voldoet, ben je niet bevorderd naar atheneum-3. Je wordt dan besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen welke leerroute voor jou het beste is.

- Als je in de sportklas zit en je wilt sportklasser blijven, dan moet je voor het vak lichamelijke opvoeding minimaal een 6 hebben. De beoordeling van je sportklasdocent moet bovendien positief zijn.

Van gymnasium-2 naar gymnasium-3

De vakken zijn onderverdeeld in twee categorieën:

categorie A	categorie B
Nederlands Engels Frans Duits Grieks Latijn geschiedenis aardrijkskunde biologie natuurkunde wiskunde	tekenen lichamelijke opvoeding

Je bent bevorderd naar gymnasium-3, wanneer je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt minimaal 66 punten in categorie A.
- Je hebt niet meer dan drie tekorten op de gehele lijst.
- Je hebt geen cijfer lager dan een 4.
- Je hebt niet meer dan twee tekorten in de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde.

Als je niet aan bovenstaande eisen voldoet, ben je niet bevorderd naar gymnasium-3. Je wordt dan besproken tijdens de overgangsvergadering, waarin je docenten beslissen welke leerroute voor jou het beste is.

- Als je in de sportklas zit en je wilt sportklasser blijven, dan moet je voor het vak lichamelijke opvoeding minimaal een 6 hebben. De beoordeling van je sportklasdocent moet bovendien positief zijn.

Van havo-3 naar havo-4

Een leerling wordt naar havo-4 bevorderd als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

categorie A	categorie B
Nederlands Frans Duits Engels geschiedenis aardrijkskunde economie natuurkunde scheikunde wiskunde tekenen	lichamelijke opvoeding

1. Het puntentotaal van de elf cijfers voor de vakken van categorie A moet minimaal 66 zijn.
2. Bij de vakken in categorie A mogen maximaal drie onvoldoendes met in totaal maximaal vier tekorten voorkomen.
3. Op de hele lijst mag geen cijfer lager dan een 4 voorkomen.
4. Er mag binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in totaal maximaal één tekort zijn.
5. Voor lichamelijke opvoeding dient minimaal de kwalificatie voldoende behaald te zijn.

Een leerling is bespreekgeval:

- Bij een puntentotaal van 64 of 65.
- Bij één tekort teveel in combinatie met een puntenaantal van 66 of meer.
- Bij twee tekorten binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in combinatie met een puntenaantal van 66 of meer.
- Wanneer lichamelijke opvoeding met een onvoldoende is afgesloten.

In alle andere gevallen is een leerling in principe niet bevorderd naar havo-4.

Indien een leerling niet bevorderd kan worden binnen zijn afdeling, kan hij na bespreking in de overgangsvergadering toelaatbaar worden verklaard voor het vierde leerjaar van een lagere afdeling.

In zeer bijzondere situaties kan de overgangsvergadering besluiten om af te wijken van bovenstaande overgangsnorm.

Van atheneum-3 naar atheneum-4

Een leerling wordt naar atheneum-4 bevorderd als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

categorie A	categorie B
Nederlands Frans Duits Engels geschiedenis aardrijkskunde economie natuurkunde scheikunde wiskunde tekenen	lichamelijke opvoeding

1. Het puntentotaal van de elf cijfers voor de vakken van categorie A moet minimaal 66 zijn.
2. Bij de vakken in categorie A mogen maximaal drie onvoldoendes met in totaal maximaal vier tekorten voorkomen.
3. Op de hele lijst mag geen cijfer lager dan een 4 voorkomen.
4. Er mag binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in totaal maximaal één tekort zijn.
5. Voor lichamelijke opvoeding dient minimaal de kwalificatie voldoende behaald te zijn.

Een leerling is bespreekgeval:

- Bij een puntentotaal van 64 of 65.
- Bij één tekort teveel in combinatie met een puntenaantal van 66 of meer.
- Bij twee tekorten binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in combinatie met een puntenaantal van 66 of meer.
- Wanneer lichamelijke opvoeding met een onvoldoende is afgesloten.

In alle andere gevallen is een leerling in principe niet bevorderd naar atheneum-4.

Indien een leerling niet bevorderd kan worden binnen zijn afdeling, kan hij na bespreking in de overgangsvergadering toelaatbaar worden verklaard voor het vierde leerjaar van een lagere afdeling.

In zeer bijzondere situaties kan de overgangsvergadering besluiten om af te wijken van bovenstaande overgangsnorm.

Van gymnasium-3 naar gymnasium-4

Een leerling wordt naar gymnasium-4 bevorderd als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

categorie A	categorie B
Nederlands Latijn Grieks Frans Duits Engels geschiedenis aardrijkskunde economie natuurkunde scheikunde wiskunde tekenen	lichamelijke opvoeding

1. Het puntentotaal van de dertien cijfers voor de vakken van categorie A moet minimaal 78 zijn.
2. Bij de vakken in categorie A mogen maximaal drie onvoldoendes met in totaal maximaal vier tekorten voorkomen.
3. Op de hele lijst mag geen cijfer lager dan een 4 voorkomen.
4. Er mag binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in totaal maximaal één tekort zijn.
5. Voor lichamelijke opvoeding dient minimaal de kwalificatie voldoende behaald te zijn.

Een leerling is bespreekgeval:

- Bij een puntentotaal van 76 of 77.
- Bij één tekort teveel in combinatie met een puntenaantal van 78 of meer.
- Bij twee tekorten binnen de vakken Nederlands, Engels en wiskunde in combinatie met een puntenaantal van 78 of meer.
- Wanneer lichamelijke opvoeding met een onvoldoende is afgesloten.

In alle andere gevallen is een leerling in principe niet bevorderd naar gymnasium-4.

Indien een leerling niet bevorderd kan worden van gymnasium-3 naar gymnasium-4, zal er op basis van de overgangsnorm van atheneum-3 naar atheneum-4 gekeken worden of bevordering naar atheneum-4 wel mogelijk is.

Indien een gymnasium-3-leerling niet bevorderd kan worden naar gymnasium-4 of atheneum-4, kan de overgangsvergadering deze leerling toelaten tot havo-4.

In zeer bijzondere situaties kan de overgangsvergadering besluiten om af te wijken van bovenstaande overgangsnorm.